

Sport és szabadidő

Vakmerők

Nincs akadály: nem látnak, de futnak és futballoznak.

Néhányan a pályán szaladgálók közül születésüktől vakok, nem láttak futást sohasem: el kell magyarázni nekik, miféle az a mozgás. Ennek ellenére futballoznak.

És csupán a segítők kiáltásából értesülnek arról, ha gólt szereztek.

Pető Péter

Népszabadság 2013. január 20.

"Isti azért nem jött a mai edzésre, mert holnap kilencven kilométeres túrát teljesít, s már elutazott a helyszínre" - magyarázza Szeli Emília, a vakok szabadidős sportját szervező, hozzávetőleg száztagú LÁSS futballprogramjának koordinátora. A sátortetősműfüves pálya szélén várjuk a pénteki tréninget.

A meglepő indoklás után az érdemi érdeklődés elmarad, inkább csak hümmögünk, tekintettel arra, hogy néhány héttel korábban már találkoztunk az extra kihívást vállaló, huszonhét éves Jeremcsuk Istvánnal. Akkor azért kerestük meg, mert mind több futóversenyen tűntek fel vak futók, akik úgy maradnak pályán, hogy egy vékony szalag köti őket látó társukhoz. Az érintett ak-

kor meg sem említette "majd száz kilométeres tervét". Nyilván hétköznapiinak gondolta, hogy egy vak férfi ilyen túrát tervez.

Amúgy azon a hideg estén a Margitszigeti villamosmegállóban várta őt Varga István, a látó futópartner. Az első találkozásuk nem volt éppen mindennapi: István szokásának megfelelően kocogott a rekortánon, amikor észrevette a párost, melynek tagjait "kötél" fűzte össze. Odament a duóhoz, s a miértről meg a hogyanról kérdezett. A válaszok nem hagyták hidegen, amennyiben hamarosan önkéntesként csatlakozott a LÁSS-hoz. A legtöbb esetben vele teljesíti Isti a napi penzumot.

A misszió abszolválása korántsem egyszerű - gondoljuk mi. Soroljuk a problémákat, hogy tudniillik mennyi lemondással jár, hogy egymáshoz kell igazítaniuk a napirendjüket, mennyire zavaró, hogy a másikra kell figyelniük, hogy egyszerre kell lépniük, hogy a tempójuk nem különbözhet, de még elfáradniuk is ugyanakkor javasolt. Ám listánk nem kavar vihart...

Odafigyelünk - közlik. És tényleg ilyen egyszerűnek tetszik az egész, mert István már nyújtja is a kollégának a neonzöld megkülönböztető dresszt,

hogy a látvány figyelmeztesse a többi futót: nem véletlenül foglalják el az utat azzal, hogy egymás mellett haladnak. Persze a segítő addigra elintézte az öltözőt, megkereste a szekrényt, s eligazította Istit. Megy minden a maga útján, így hamarosan nekiindulnak a két Sziget-körös, több mint tizenegy kilométeres adagnak. Nekik nem tűnik félelmetesnek a táv: letudtak már félmaratont, most már a 42 195 méter leküzdésére készülnek.

Szép vállalkozás ez bárkinek, kivált egy olyan fiatalember számára, aki csecsemőkora óta vak. Koraszülöttként súlyos gondok voltak a légzésével, így inkubátorba tették: az orvosok elrontották az oxigénadagolást, azóta nem lát. Igaz, ez nem akadályozta meg abban, hogy lényegében minden elérhető sportágat kipróbáljon, hogy tanuljon a Budapesti Kommunikációs Főiskolán, s hírszerkesztőként dolgozzon. Miként abban sem, hogy több tíz kilométeres túráknak menjen neki szólóban.

Csöppet sem meglepő, hogy a vakfutballt is kipróbálta.

- Az a csörgőlabda, igaz? - kérdezett vissza a többség, amikor péntek esti programomról referáltam. Nem - feleltem mind rezignáltabban. Igaz, annyi hasonlóság van a két játék között, hogy a labda zörög. Már amíg gurul.

Nem meglepő, hogy akadnak szépen, akiknek elképzelhetetlennek tetszik, hogy a vakok labdarúgással foglalkoz-

zanak. Hiszen nem látják a társaikat, a kaput, az ellenfelet, a felezővonalat. Hát hogyan? Érthetetlen. Szeli Emília szerint akkor juthatunk közelebb a feladat nehézségének feldolgozásához, ha teszünk egy próbát. Óvatosan ellenkezünk, inkább nézzük a srácokat: akad, akinek óriási erőfeszítésekbe kerül, hogy a kapu közelébe kerüljön, de akad olyan is, aki elemi erővel zúdítja a labdát a bal felső sarokba.

Egy-két gyakorlat magabiztos végrehajtása láttán hirtelen úgy érzem, talán nem reménytelen a teszt. Szemkötőt öltök, és a sarokba vonulok kísérletezni.

Az első lépés még ígéretes, aztán gyorsan elveszítem a labdát: megáll, nincs már hangja, a sötétben tapogatózom a lábaimmal, s pillanat múlva már türelmetlenség és tehetetlenség feszít. Emília nyugodt hangja terel a megoldás felé: instrukciót ad, hogy merre kápirgáljak. Aztán passzolnék Schmidt fotós kollégához, de a segítőtől arról értesülök: öt méteren kettőt tévedtem.

És jön felém az átadás, pontos, ám a csörömpölés mindig oly közelinek tűnik, hogy vagy háromszor taposom a levegőt abban a reményben: labdát találok. Amikor viszont tényleg odaér, éppen nem stoppolok. Elgurul, néma marad, kezdődhet újra a vadászat. Ráadásul löni sem egyszerű. Heteshez készülök, hátralépek kettőt, s csak akkor tudatosul bennem: innen nincs visszaút. Ekkora távolságból már nem talál-

lok oda a zslugához, nem lesz hálóság-gató lövés...

A szörnyű pillanatok után lényegében felfoghatatlannak tetszik, hogy a fiúk angyali nyugalommal teszik-ve-szik a labdát, egyikük pedig vagy három olyan szólót mutat be, amelynek gól a vége. Néhány megoldást látva csöppet sem meglepő, hogy a vakfutball paralimpiai sportág: a szabályrendszere a futsal reguláin építkezik. Négy mezőnyjátékos és egy kapus alkotja a csapatot, a hatodik szabálytalanságot kisbüntető követi. A meccset két kategóriában rendezik. Az egyikben a B1-es, a teljesen vak, a másikban a B2-es és a B3-as, azaz a súlyosan látássérült labdarúgók lépnek pályára. A kapus a kivétel: ő lát. Ennek

köszönhető, hogy Jens Lehmann, a német futballválogatott korábbi egyese bejelentette: hazája vakfutballegyüttesének hálóőreként ott szeretne lenni a 2016-os Rio de Janeiró-i paralimpián.

De még a világklasszis antréja sem jelentene garantált sikert: a kapusoknak néhány négyzetméteres zónában kell maradniuk, azaz a közeli, jól eltalált lövésekkel szemben a legjobbak is tehetetlenek maradhatnak. Ráadásul a kapusnak egyéb feladata is van: ő irányítja a védőket. A támadókat az ellenfél kapuja mögött posztoló asszisztens instruálja. Középen az edző osztja a tanácsokat, s a palánkot ütögetve ad jel-

zést a játékosoknak, akik ennek alapján tájékozódnak. Megannyi részlet akad még, amelyről nem mesélünk, ám arról be kell számolnunk, hogy labdás sportágakban nincsenek véletlenek. Legalábbis erre utal, hogy a londoni ötkarikás játékok döntőjében Brazília és Franciaország randevúzott.

A rangadót a szambaország legjobbjai nyerték. A dél-amerikai spílerek képviselte nívótól azért messze van az a hatos, amely Benedek Richárd szakvezető irányításával a budai sportcentrumok egyikében gyakorol. De legalább edzeni tud, ami annak is köszönhető, hogy Emília és Bendzsó is segít a munkában. Az utóbbi nem családi érintettség miatt vesz részt a foglalkozáson. Kamasz volt, amikor legjobb barátja elveszítette a látását. Évekkel később lekísérte őt a tréningre, s ottragadt.

Lényegében sohasem mulaszt edzést. És már régen mindegy, hogy a régi ismerős éppen részt vesz-e a programon. Szükség is van a segítségére, mert önkéntesek nélkül nincs munka: ők látanak a játékosok helyett. És többen vannak, akik erre áldozzák szabad idejüket. Nélkülük nem megy.

Márpedig igény van rá. Szeli Emília szerint nem véletlen, hogy ma már a labdarúgás sem csak álom a sérültek számára: "Felnőtt a vakoknak az a generációja, amelynek tagjai integrálódtak a társadalomba, s nem csupán a munkában szeretnének ugyanolyan fel-

adatokat ellátni, mint ép társaik, hanem a szabad idejüket is hasonlóképpen szeretnék eltölteni. Hogy sok helyen már nincs különbség, azt jelzi: futkározik itt zongoraművész és egyetemista, műszaki menedzser és jogász egyaránt. Miért ne futballozhatnának?"

Erre speciel akad válaszunk: infrastukturális problémák miatt. Nincs az országban egyetlen olyan palánkos, 40x20 méteres pálya sem, amely maradéktalanul megfelelné a nemzetközi előírásoknak. Igaz, egyelőre tömegigény sem mutatkozik a létesítményre. A vakok többsége nem sportol. Ez nem különleges idehaza.

Az épek is az Európai Unió legkevesbé aktív közösségeinek egyikét alkotják. Nem szólva arról, hogy csak a fővárosban van a centrum: a vak futbalisták több településen játszottak már bemutató mérkőzéseket, hátha a helyiek is kedvet kapnak a játékhoz. Máshol még nem gründoltak csapatot, bár Debrecenben már szerveződik az együttes. A rivális, a meccshangulat növelné a budapestiek motivációját is.

Miként németországi látogatásuk tette. A LÁSS-nak és az MLSZ-nek köszönhetően eljutottak a "Bundesliga" fordulóinak egyikére, amelyen egy alkalmi gárdával játszhattak egy találkozó. A mérkőzésen 1-1-es döntetlen született. Ulrich Pfisterer, a helyi csapat szakvezetője meg is dicsérte a magya-

rokat: kevés tapasztalattal szépen helyt álltak. Apró tanácsokat is adott a vendégnek. Ennek gyümölcse például Szabolcs labdaátvétele. A fiatalember nem belsővel kezeli le a labdát: a lábát keresztben a földre teszi, így a lehető legnagyobb felületet alakítja ki, amelyben mindenképp elakad a felé küldött játékszer.

Amikor a trükkökről kérdezem a játékosokat, egymás szavába vágva részletezik a tudnivalókat: ha elnémul a labda, a játékvezető interveniál, ha cseleznek, a csörgéssel tévesztik meg ellenfelüket, s egyikük ezért gyakorolja, hogy a két lába közé szorított labdát a feje fölött dobja át, s mire az ellenfél eszmél, már megkerülte. Csönd tehát nincs. Mármint nem csupán a beszélgetés alkalmával, hanem a játéktéren sem. Részint azért, mert az instruktorok hangos szavakkal vezénylik a csapatot, részint, azért, mert a labdarúgók is folyton kiabálnak. "Voy, voy" - hallik mindenfelől. Alapos okuk van a kurjongatásra: ezzel előzik meg a karambolokat, a hangjelzés a figyelmeztetés.

Ha véletlenül ütköznek, akkor sem áll meg a játék, az érintettek felugranak, s rohannak tovább. Aztán együtt ünnepelnek, ha valaki gólt kiált. Mert csak a segítő értesítéséből tudják meg az örömhírt. Az alkalmi érdeklődő szoruló torokkal bámulja a jelenetet, mert hát a gól pillanata mégiscsak a futball leglényege, ám a játékosoknak ilyesmi

nem jár a fejében. Sokan futást sem láttak még életükben, mindent csak elképzelnék. Ezért van az, hogy a gyakorlott szem egyből kiszúrja, ki az, aki születésétől fogva vak, s sohasem látta, mit, miként csinálnak mások. De ők is próbálkoznak. Talán éppen e törhetetlen akarat miatt dühítik Emíliát azok a pillanatok, amelyek a kítaszítottságot jelzik.

Mesél arról az esetről, amikor a sáttortető nem feszült a pálya felett, s az apuka a gyermekével sétált a pálya mellett. A kölyök azt kérdezte a szülő-től: miért van elfedve a szemük? "Mert úgy izgalmasabb" - felelte a férfi. Emília azonnal hátrafordult, és válaszolt: "Azért, mert nem látnak". Az érintett felkapta a srácot, s a páros elsietett. A nő úgy véli, az integráció az egyetlen út, s azok, akik korán találkoznak a vakokkal, megtanulnak együtt élni velük, megértik nehézségeiket, toleránsabbá válnak, elfogadják társaikat. Ha egy-

szer ők lesznek többségben, akkor talán idehaza is jelentős támogatói lesznek a parasportnak.

A cégek egyelőre nem látnak fantáziát a fogyatékosok testkultúrájának mecenatúrájában. A vak futballistáknak egyelőre nemhogy szponzoruk, még mezük sincs. A "szertáros" Emília, akinek vak párja ezúttal sérülése miatt nem tudott részt venni az edzésen, de telefonon tartotta a kapcsolatot vele: ha nem is a dresszeket, de a szemkötőket mossa. Elvileg mindenkinek fel kell tennie, de ezúttal csak azok hordják, akik súlyosan látássérültek, alig látnak. A teljesen vakok nem alkalmazzák. A mérkőzés már a végéhez közeledik: újabb találat. Beakadt a felsőbe - szalad ki a szánkon. Tán mert szeretnénk elmesélni, mekkora gól volt.

Forrás:

<http://nol.hu/belfold/20130119-vakmerok>

Magyar látássérült lett műlesiklásban második az alpesi sí Vk-n

Fantasztikus eredményt ért el Balogh Zsolt (vezetője Fábíán Attila) az ausztriai Rinnben zajló alpesi sí Világkupa-versenyen.

A 30 éves sportoló műlesiklásban a második helyen végzett.

A látássérült sportoló 2011 óta tagja a magyar válogatottnak, az a célja, hogy a Vk-versenyeken elég pontot szerezzen a világbajnoki részvétel kiharcolásához, és a 2014-es szocsi téli paralimpiai kvóta megszerzéséhez.

Forrás: MPB

Csörgőlabdás hírek

Lezajlott a 2012-2013-as Csörgőlabda Magyar Bajnokság első két fordulója.

Mivel a magyar csörgőlabda teljes átstrukturálása folyamatban van, így az idei hazai bajnokság rendhagyó versenysorozat lesz.

Ez évben nincsen I. és II. osztály, hanem egy osztályban versenyeznek a csapatok.

8 együttes nevezett az idei sorozatra, melyek az alábbi két 4-4 csapatos csoportba kerültek:

A csoport:

Női válogatott, Vakok és Gyengénlátók Integráló Sportegyesülete (Eger), Tatabánya, Vakok és Csökkentlátók Wesselényi Miklós Sportegyesülete (Wesselényi Se)

B csoport:

Gyengénlátó Diákok Sportegyesülete (GYDSE), Nyíregyháza, Vak Diákok Sportegyesülete I. (VDSE II.), Vak Diákok Sportegyesülete II. (VDSE II.)

Az első fordulóra 2012. november 24-én a budapesti Neumann János Szakközépiskolában került sor.

A B csoport mind a 4 csapata megjelent, és rendben lezajlottak a mérkőzések.

Az A csoportban viszont csak a Női válogatott és a Wesselényi SE volt ott a fordulón.

Ennek következtében az A csoport 6 mérkőzéséből mindössze 1 meccset sikerült lejátszani.

Mindkét csoportban a favoritok domináltak, az A csoportban a Wesselényi Se, míg a B csoportban a VDSE I. csapata.

A második fordulót 2013. január 12-én Egerben rendezték meg.

Itt már az A csoportban 3 csapat vett részt, így 2-vel több mérkőzést sikerült lebonyolítani.

Ismét a Wesselényi SE nyerte a fordulót, a Női válogatott végzett a második helyen, mivel sikerült legyőzniük a házigazda Eger csapatát.

A B csoportban az esélyes VDSE I. csapata győzedelmeskedett, a VDSE II. előtt.

Az alapszakasz utolsó fordulóját február 9-én Tatán szervezik.

Ezt követően márciusban, és májusban lesz a rájátszás, ahol a csapatok úgynevezett alsó és felsőház rendszerben fognak egymással megküzdeni.

Az alsóházba a két csoport harmadik, illetve negyedik helyezett csapatai kerülnek, míg a felsőházba a két csoport első és második helyezett együttese jutnak.

A két csoportban eddig lejátszott mérkőzések eredményei, és a csoportok állása:

B csoport

1. mérkőzés: Vak Diákok SE I. - Vak Diákok SE II.	10-0
2. mérkőzés: Vak Diákok SE II. - Gyengénlátó DSE	11-3
3. mérkőzés: Vak Diákok SE I. - Gyengénlátó DSE	10-0
4. mérkőzés: Nyíregyháza - Vak Diákok SE II.	2-12
5. mérkőzés: Vak Diákok SE I. - Nyíregyháza	10-0
6. mérkőzés: Nyíregyháza - Gyengénlátó DSE	1-11

Tabella

1. Vak Diákok SE I.	63-3	18 pont
2. Vak Diákok SE II.	42-29	12 pont
3. Gyengénlátó DSE	27-31	6 pont
4. Nyíregyháza	3-63	0 pont

A csoport

1. mérkőzés: Női Válogatott - Wesselényi	0-10
2. mérkőzés: Tatabánya - Eger	elmaradt
3. mérkőzés: Női Válogatott - Tatabánya	elmaradt
4. mérkőzés: Wesselényi - Eger	12-2
5. mérkőzés: Eger - Női Válogatott	4-8
6. mérkőzés: Tatabánya - Wesselényi	elmaradt

Tabella

1. Wesselényi	33-3	18 pont
2. Női Válogatott	9-25	12 pont
3. Eger	6-20	0 pont
4. Tatabánya	0-0	0 pont

Az A csoportból már biztosan feljutott a felsőházba a Női válogatott és a Wesselényi SE, míg a B csoportból a VDSE I. és a VDSE II. kerül a felsőházba, a másik 4 csapat pedig az alsóházban folytathatja a küzdelmeket.